

all the possible efforts have to be made in order to preserve the existing and to open up new workplaces. The faster renewal of the machinery and the implementation of new processing procedures is a must if Croatia wants to keep pace with the developed world, and also in complying with the market requirements that have to be met by the producers.

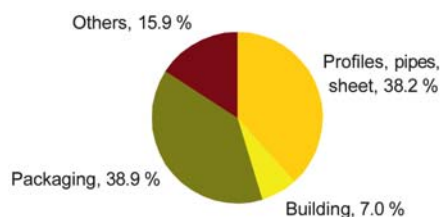

FIGURE 6. End-use applications for plastics processed in Croatia in the year 2006^{3,5}

REFERENCES

1. N. N.: *Plastics Business Data and Charts*, PlasticsEurope Deutschland, June, 2007.
2. Šerčer, M., Barić, G.: *Production and Processing of Polymers in the Republic of Croatia*, *Plasty a kaučuk*, 40(2003)2, 40-44.
3. Data from the Croatian Central Bureau of Statistics, 1997 – 2006.
4. N. N.: *The European plastics industry*, in *AMI's 2007 European plastics industry report*, Amiplastics, Bristol, 2007.
5. N. N.: *Manufacture of Chemicals, Chemical Product and Rubber and Plastics products*, Croatian Chamber of Economy, Industry and Technology Department, 1997 - 2006.
6. Data from conference presentations *Proizvodnja i prerada plastike – strateški oslonac gospodarskoga razvoja Hrvatske*, DIOKI d.d., Društvo za plastiku i gumu, Sekcija za petrokemiju Znanstvenoga vijeća za naftu HAZU, Rijeka, 22 April 2005.

Posljednje vijesti

Privedila: Gordana BARIĆ

Nedostatak stručnih radnika

U Hrvatskoj gospodarskoj komori – Županijska komora Pula 14. ožujka 2008. osnovana je *Strukovna grupa prerađivača plastike*. Za predsjednika te strukovne grupe izabran je Božo Lerga, direktor bužetskoga *Drvoplasta*, a za njegova zamjenika Valter Ladavac, direktor tvrtke *Plastik Marko* iz Pazina. Kao jedan od prvih zadataka postavljena je izrada kataloga proizvoda i usluga koje članice grupe nude tržištu.

Istodobno, naglašeno je kako u području preradbe plastike i popratnim uslugama na području Istarske županije nedostaje stručnih radnika.

Autorska prava, norme i internet

Velik broj korisnika norma bilo namjerno ili zbog neznanja krši zakone o autorskim pravima umnožavanjem i/ili daljnjom distribucijom norma.

Potrebno je naglasiti da *Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO)* i *Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo (IEC)* prodaju međunarodne norme te time financiraju i njihov razvoj. Članovi *ISO*-a i *IEC*-a iz pojedinih zemalja prihvaćaju međunarodne norme kao nacionalne te ih prodaju kako bi financirali vlastite djelatnosti povezane s nacionalnom normizacijom. Stoga kršenje autorskih prava dovodi do gubitka prihoda organizacija koje razvijaju i distribuiraju norme, dakle *ISO*-a i *IEC*-a, ali i njihovih članova i ovlaštenih distributera. Osim toga, time su i same norme izložene riziku krivotvorenja i/ili nenamjernog preinačavanja. Zbog toga je zaštita autorskih prava na više razina bitna za održivost sustava normizacije.

Kako bi se pomoglo korisnicima i kupcima *ISO*-vih i *IEC*-ovih međunarodnih i nacio-

nalno prihvaćenih norma da iskoriste nove prilike koje nudi raspoloživost norma na internetu bez upadanja u zamke oko povrede autorskih prava i zlorabe intelektualnog vlasništva, *ISO* i *IEC* zajednički su izdali letak pod nazivom *Autorska prava, norme i internet* (e. *Copyright, standards and the Internet*). U letku je opisan smisao i važnost zaštite autorskih prava na norme te što u ovom slučaju znači povreda autorskih prava i načini na koje se povreda autorskih prava nastoji spriječiti. Dodatno se u letku mogu naći pojedinosti o zaštiti autorskih prava na norme i stjecanju prava na njihovu uporabu pri kupnji bilo u papirnatome bilo u elektroničkome obliku.

Letak je na hrvatskom jeziku priredio *Hrvatski zavod za norme* i može se naći na internetskim stranicama Zavoda (www.hzn.hr).